

Діло

Виходить щодня рано

Реклама опісля
контрасту розкладом.

Рік LI.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто пошт. шлан. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний редактор прий-
має від 11—12 год. перед
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 8-00 злот.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 32-00 „
Річно 55-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 25 фр. фр.
Італії 7-50 злот. Німеччині 7-50 злот.
Швейцарії 5 шв. фр. Чехословач-
чині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Юго-
славії 7-50 злот. Австрії 7-50 злот.
Зінна адреса 1 злот.

Телеф. Редакції 23-21.
„Друкарні“ 23-28.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

11 Число Українського і Білоруського Виборчого Блоку 11

Премія від обезпечення будинків в „Дністрі“
буде в 1931 р. така сама як в ПЗУВ, тому
до дня 31. жовтня ц. р. виводьте в ПЗУВ
дозволену законом 1/3 часть і негайно зго-
лосить її до обезпечення в
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

ФУТРА комплектні на замовлення
мужські і жіночі плащі з домашніми
в ціні від злот. 700.— поручає
Промислово-Торговельна Спілка з о. в.
„ХРОМ“, у Львові, вул. Руська ч. 20. Телефон 71-83.
762 2-10

Сила єдності.

(Кореспонденція з Відня.)

Сила злучених національних українських партій при теперішніх виборах не є лише звычайною сумою сил усіх складових частин. Силу їх збільшує відсутність міжпартійного тертя, значіння кожної партії збільшує авторитет її чільників. Завдяки спільному виступові кожна партія окремо і всі разом є безсумнівним і безапеляційним представництвом нації. З цієї причини до блоку цілком логічно прийнято лише партії безсумнівно національні. Москвофільство старе та раданофільське у жаднім звязку з національним блоком стояти не може, злука національних партій означила б ризик межі між табором українського народу та його противниками. У завданнях, які стоять перед українською політикою, якість політичного табору може мати значіння більше ніж його кількісна вага, наряд вимагає від свого проводу кричущих засад і ясних тасел. Сама злука українських партій значить безперечно більше ніж тих кілька мандатів до сейму, які вона може принести українцям. Парламентарна праця не є самоцілью, тільки засобом до осигнення господарчих та політичних здобутків нації. Спільна акція в часі виборів є її підготуванням до спільної праці у парламенті, а спільна ексекютива у парламенті може логічно попровадити до відбудови української національної ради, якої рішучо вимагають потреби нашого часу.

Значіння злуки українських партій збільшує останні події в краю, які безперечно причинилися в значній мірі до цієї злуки. Сумні події останніх тижнів, тільки лихо, що спало на Галичину, крили в собі небезпеку суспільної та політичної реакції серед українського громадянства. Але загартовані пережитим українці не втратили розважливості. В часі останніх подій виявилася ще раз, що кожна форма суспільної організації на даній національній території на певнім стадії свого розвитку входить своїм верхом до національно-політичної організації. Цей процес національно-політичної кристалізації прискорений на наших західних землях винятковими обставинами.

Не зважаючи на те, що умови, в яких живе український народ по обох боках ріжського кордону, дуже відмінні, в ході його долі помітна деяка рівнобіжність. Той зворот в москвофільсько-українських відносинах, який означився харківським процесом та XVI конгресом більшовицької партії, про який писалося два місяці тому, має деяку подібність до сучасного моменту в українсько-польських відносинах. Це дозволяє зробити припущення, що розвиток відносин між державною та недержавною нацією в межах кожної держави відбувається на основі певного не порушеного закону, який є в основних рисах міродатним і для розвитку самої держави.

То не є випадком, що держави, які дістали чужонаціональне населення по війні, мусили полішити шлях свого демократичного розвитку. Югославія пішла слідом за Італією. Польща стоїть перед небезпечкою піти шляхом своїх попередників. Європа стоїть під знаком заперклої національної боротьби, навіть у самостійних однопартійних державах, як Німеччина та Австрія,

що почувають себе пригнобленими іншими, розвиваються скрайні націоналістичні течії. Панування над недержавними націями означає папуча нація коштом свого нормального соціально-політичного розвитку, хід якого стримує завжди страх втратити опановану націю. Класичним зразком цього є Московщина, яка потребувала длягноблення чужих націй спочатку царизму, а тепер потребує для цього більшовизму. Небезпеку національної проблеми розуміли, очевидно, й творці новітньої Європи, що авторили складні норми охорони національних меншостей, але ціла вага цього питання лежить не в національних меншостях, про які ніхто на цілі не дбає, але в національних державах, від яких ці меншості відділяються.

Ціла трагедія українського народу лежить у тім, що й переважаюча більшість української нації не спромоглася втримати власної національної держави, що тринить мільйони українців полишилося в межах радянщини. Територія українського народу творить той міст, який більшовизм все використовує на лихо українцям для виступів проти Європи. З цієї точки погляду останні події в Галичині набувають поважного значіння для цілої Європи.

Таке становище, в якому опинився політичний провід українського народу в Галичині, вважать москвофільські можновладці за пригідне для по-

вого походу проти нього. Філія московського центру, центральний комітет комуністичної партії Польщі, закликає українське населення до боротьби проти його власного політичного проводу, проти „жовто-білої фашизму“, відпоручники московського більшовизму намагаються накинати українському населенню засоби боротьби „селянства та робітництва в Китаї та Індії“. Де більшовицьких та раданофільських осередків наших земель у Польщі пливають знов гроші на ширення деморалізації та анархії серед українського населення. Московський уряд сподівається, що український політичний провід не витримає в часі виборів боротьби на два фронти, і готується до рішучого наступу. В Харкові, Києві, Одесі та інших білих містах України відбуваються гучні демонстрації та маніфестації за „самовизначення“ Галичини аж „до відокремлення та об'єднання з Радянською Україною“. Більшовицька преса переповнена статтями, де поруч з напалами на польський уряд ганьблять УНДО за те, що воно „гнобить український народ“, а УВО закладають змову з Пілсудським... Наміри московського уряду зазначені таким чином досить виразно. Більшовицькі агенти мають розвинути в часі виборів велику акцію, як при останніх додаткових виборах на Волині (Ковельщина), звільняти замішання між українськими виборцями, ширити анархію і хаос та ударемити плано-ву акцію українського політичного проводу.

Московський уряд гадає, що прийшов слушний час завдати рішучий удар національному проводові на західних землях. Москвофільські можновладці не забули того, що Галичина була Пшемонт для українців повзволених царизмом, що галицькі стрільці билися за визволення Київ, вони знають дуже добре, яке значіння має національний західно-український центр для визвольного руху на цілій Україні. І тому, що вони це знають, не полишають нагоди у тяжку для галицької та волинської землі годину зроби-ти все, щоб знищити або знесилити її центр.

Але даремні будуть ці москвофільські змагання, вони розіб'ються об єдність українського фронту.
М. Данько.

Для інформації і порівняння.

Сільсько-господарське шкільництво на Закарпатті.

В 42 ч. часопису „Ческословенські Земедельці“ за 1930 р. знаходиться стаття інж. Влачіла про сільсько-господарське шкільництво на українських землях в Чехословаччині. Варто познайомитися з нею з тією статтею не тільки для самої інформації, але й для порівняння зі станом сільсько-господарського шкільництва на наших землях під Польщею.

Населення українських земель у Ч. С. Р. в 70 відсотках займається хліборобством і до перевороту не мало ні одної сільсько-господарської школи. Аби розбудити заінтересування населення для сільсько-господарської освіти, чехосло-

вацька влада потворила т. зв. народні сільсько-господарські школи, в яких сільська молодь, що кінчає народні школи, має змогу ознайомитися з найпотрібнішими основами новітнього господарювання. В 1929-30 р. було таких шкіл 146 (130 українських, 15 мадярських, 1 німецька). Сільсько-господарства вчилися в 244 класах, у яких було в тім році 3.902 сільських хлопців і 2.945 сільських дівчат. Для учителів народних шкіл уряджено до кінця 1927 р. 6 сільсько-господарських курсів, а від 1928 р. відбуваються постійно сільсько-господарські курси для учителів і учителок народних шкіл Підкарпаття в Кошицях.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 16. października 1930 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 226 z czasopiśma „Dilo“ z daty Lwów dnia 11. października 1930 r. do Sygn. VI. I. Pr. 245/30 na posiedzeniu niejawnym w dniu 16. października 1930 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 10. października 1930 r. przez Prokur. Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopiśma „Dilo“ Nr. 226 z daty Lwów 11. października 1930 r. zawierającego 1) w artykule pt. „Pered wyborami“ a) w ustępie od słów „Pered“ do końca artykułu, 2) w artykule pt. „Demonstracji w Kijwie i Charkowie“ w całości, 3) w artykule pt. „Nowyny“ w ustępie zaczynającym się od słów „dnia 7. c. m. do słów w Kaliszu“ znanioną ad ustęp 1) 3) wywstępu z § 300 uk. a nadto ad ustęp 1) wywstępu z § 302 uk. ad ustęp 2) zbrodni z § 66 a) uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. nakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydać się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopiśma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie

w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie Niewykonanie tego zakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17 grudnia Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przestępstwo przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uszanowanie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułów ma na celu pod 1) 3) nieprawdziwymi twierdzeniami co do zachowania się władz administracyjnych w okresie przedwyborczym ponudzić w powadze zarządzenia tychże władz pod 1) nadto organizować obywateli narodowości ruskiej do wrogiej stronnictwu przeciw obywatelom narodowości polskiej, pod 2) propagować wżgardę i nienawiść do administracji i do jednolitego związku Rzeczypospolitej, co odpowiada znamionom zbrodni i wywstępu z § 63a) uk. § 300 i 302 uk. Według § 487, 489, 493 pk. oraz § 36 i 37 ust. prak. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginalne właściwe podpisy.

Za zgodność: (mianem notariusza)
starszy sekretarz.

Табора. Тепер є там 100 учителів і учительок, що покінчили сільсько-господарські курси. В училищних семінаріях в Ужгороді і Мукачеві навчаються сільсько-господарські школярі.

Крім народних сільсько-господарських шкіл побудовано в Мукачеві 1929 р. модерну школу сільсько-господарську школу з інтернатом, ким 2 міліонів чеських корон, до якої перенесено українську сільсько-господарську школу, що містилася під 1921-22 р. в Домбоках. У тій школі, крім правильного навчання сільсько-господарства, улаштовують у літніх місяцях 3-5 місячні курси для господарів, сільсько-господарські курси для учителів народних шкіл, курси для садівників і планкани винограду. В короткі часи буде побудовано окремі будинки для жіночої сільсько-господарської школи і садівничо-виноградської. При школі є вражове господарство, закупає чехословацькою валютою при переведженні земельної реформи.

В Нижній Веречка організовано в 1923-24 р. однорічну школу гірського і полонинного господарства.

В Ужгороді є від 1924-25 р. школа для під-

готовки лісовиків (побережників). У всіх тих школах навчається річно біля 450 сільських дітей.

Автор статті підкреслює, що це далеко не повне вистаргаче для задоволення потреб сільського населення Закарпаття та що даліша розбудова сільсько-господарського шкільництва є konieczною потребою для населення цієї країни.

Що зроблено для поширення сільсько-господарської освіти українського населення в Польщі?

Українське населення Польщі, вдесятеро численніше від українського населення Закарпаття, не має ні одної української державної сільсько-господарської школи. Воно страшило й те, що мало за австрійського правління. Знесено доповняючи сільсько-господарські курси при народних школах, знесено навчання сільського господарства в учительських семінаріях та ставитися українським установам відомі ширшому загалові переповні в ширенні позашкільної сільсько-господарської освіти. Наслідком того й застоя в поступі сільсько-господарської культури українського села в Польщі. Це різко відбивається особливо тепер, в часі сільсько-госп. кризи.

Виборчі куріози.

Поновне безправне вичеркування українських виборців.

У своєму часі писалося про масові вичеркування українських виборців з виборчих лист до сейму й сенату, закидаючи їм безпідставно брак польського громадянства. Таких внесків на вичеркування немалих „комусь“ виборців „випити“ тисячі до різних окружних комісій.

Чимало наших громадян доходило своїх прав в законному рішенні вносило у доповіданні комісії. Комісії ті, прослідивши на підставі предлоджених урядових документів безпідставність внесків на вичеркування дотичних виборців, пересилали „децизи“ з повідомленням, що їхній винос у виборчих листах „удержується в силі“ та при цьому подавали в поодиноких випадках і мотиви такої постановки для виборчих рішень.

Завалося би, що на цьому покінчиться „нижсь“ авантюрична спроба позбутися українських виборців з цюгоричних сеймових лист. Та „хтось“ не дав за виграш. З деяких обwodових комісій одержали „протест“ і „залишені вже в листах“ українські виборці поновні „децизи“ ним разом з повідомленням, що їх такі повичеркувано з лист.

На доказ наводимо дослівно обі такі „децизи“, що відносяться до одної з тих самої особи.

Справа представляється так: Проти режисації п. Прима в вичеркненні з виборчих лист п. Вахнянина Данила, винос п. Вахнянина своєчасно зажалення (спротив) і одержав від обwodової виборчої комісії ч. 78 таке рішення:

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr. 78. — Lwów — miasto, — powzięła w dniu dzisiejszym

następującą decyzję: Nie uwzględnia się reklamacji p. Prymy Władysława przeciwko umieszczeniu w spisie wyborców pana Wachnianyna Daniela i spisten utrzymuje się w mocy. Przeciw tej decyzji reklamujący p. Pryma Władysław ma prawo do dni 3 od dnia doręczenia wniesić przez tęże komisję zażalenie do Komisji okręgowej Nr. 50. Uzasadnienie: Pan Wachnianyn Daniel przedłożył „Tymczasowy dowód osobisty“ Dyr. Pol. we Lwowie 11/5 1923 L. 18807/23. Lwów, dnia 14. X. 1930. Przewodniczący Obwod. Kom. Wyb. Nr. 78. Buraczynski Bronisław wr.

Чи п. Прима Владислав винос зажалення (спротив) проти постанови „децизи“ — не знає. Натомість п. Вахнянин Данило одержав дня 23. жовтня 1930 рішення, в якому комісія твердить незгідно з правом, немов би п. Вахнянин у своїй часі не винос був опротиву і на тій підставі вичеркнено п. Вахнянина з листи. Дотична „децизи“ звучить дослівно так:

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr. 78. Lwów — miasto — powzięła na dniu dzisiejszym następującą decyzję: Wobec niewniesienia w terminie sprzeciwu (?) zarządza się wykreślenie p. Wachnianyna Daniela z listy wyborców, w uwzględnieniu reklamacji p. Prymy Władysława we Lwowie, ul. Żółty 25, ze spisu wyborców, w uwzględnieniu reklamacji p. Prymy Władysława we Lwowie, ul. Żółty 25. — Przeciw tej decyzji służy p. (wykreślonemu) Wachnianynowi Danielowi prawo wniesienia przez tut. Komisję zażalenie do Komisji Okręgowej Nr. 50 — do dni 3 od dnia doręczenia tej decyzji. Lwów, dnia 19. X. 1930. Przewodniczący Obwod. Kom. Wybor. Nr. 78. Buraczynski mp.

Річ ясна, що друга „децизи“ є протизакон-

на. Того роду виборча „акція“ виборчих комісій обчислена на те, що хтось не внесе своєчасно спротиву і таким чином удасться позбутися з виборчих лист навіть таких українських громадян, що на підставі предлоджених документів доказали свою приналежність до польської держави і самі виборчі комісії рішенням це ствердили.

Очевидно всі українські виборці, яким до- ручено рішення апальогічне до винос наведеної 2. децизи повинні до 3 днів внести умотивовані за- жалення до окружної комісії через приналежну свою обwodову комісію.

За всякими порадами в тих та інших вибор- чих справах звертатися до канцелярії Об'єднаного Виборчого Б'юро у Львові, вул. Костюшка ч. 1. „а“, II. поверх

Італійська фашистська преса про події в нашому краю.

Італійська фашистська преса, що довгий час мстила виключно інформації польських телеграфічних агентств і пресових бюр про події в нашому краю, перед двома тижнями почала її освітлювати цілком інакше та опублікувала цілу низку статей про них в такому дусі, що спричи- нило інтервенцію польських офіційних пред- ставників у Римі.

Перша принесла обширну статтю на тему на- званих подій римська щоденна газета „Ляторо Фашиста“, впливовий столичний орган, вона й видрукувала в цілості відомий комунікат трьох українських політичних партій у справі цих подій, що був надрукований в усіх львівських у- країнській національній пресі. Така сама стаття появилася також у впливовому триєстенському органі „Ль Пополю д' Тріесте“. Попри те при- ніс обширну статтю на ці теми великий римський орган „Пополю д' Італія“.

Це найважливіші та найбільше поширені ор- гани. Крім того появилася численні статті та ін- формації в інших органах італійської преси. Всі їх важко тут реєструвати.

Пятий зїзд польської компартії.

„Правда“ пише, що при кінці вересня закін- чився в Москві V. зїзд польської комуністичної партії. Зїзд ствердив, що комуністичний рух у Польщі зміцнівся. Ухвалено звернути пильнішу увагу на український рух у Галичині та спряму- вати цей рух у комуністичне русло.

Комуністичний рух у Франції упадає.

„Матен“ подає, що за останні два роки кому- ністична партія у Франції отримала 70 проц. чле- нів. Кількість передплатників комуністичної преси упала із 200,000 до 140,000. За те все деле- гат III. Інтернаціоналу Мануїльський висловив промові компартії у Франції гостру догату

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. ЖОВТНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

41)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

„Ось цей вітрогон покинув мене... Тепер, мій дорогий хлопче, рахую на вас, що ви його заступите. Мої домагання такі: Секретар приходить до мене рано, в 8. год. і приносить зі собою снідання. Я диктую до полудня. В полудне секретар їсть сам, бо я не снідаю ніколи. Після цього снідання, обов'язково короткого, працюю далі. Коли виходжу на місто, секретар іде зі мною і мусить мати зі собою олівець і папір. Я диктую весь час: під час проходу у повозі, на візні — скрізь! Вечором мій секретар вечеряє зі мною. Після вечері прочитаємо все надикто- ване за день. Іду спати в 8. год. і секретар віль- ний аж до другого дня. Я даю йому 100 фран- ків місячно і вечеру. Не є це маеток, але за три роки, коли скінчу спомини, він дістане дарунок і то дарунок королівський, даю маркіза слово! Хочу від нього лише, щоб був точний, щоб не женився і щоб вмів добре писати під дик- татом.“

„Чи виєте писати під диктатом?“ — „О, знаменито, пане маркізе!“ — і охота мене бра- да засміяти. Чи справді не було дещо смішно- го в тому, як то дола завзялася, щоб я все життя писав під диктатом?

„То добре! — сказав маркіз. — Сідайте ось- тут: маєте папір і чорнило. Зараз заберемося до роботи. Я зупинився на XXIV-ій главі „Мої непорозуміння з паном Де Візель“. Отже пи- шіть...“

„І почав диктувати скрипучим голосом, підстрибуючи як пильний коник з одного кутка кімнати в другий:

„Таким робом, Данилю, я дістався до та- кого чудака, правду кажучи дуже доброї владі. Як досі то ми оба собою дуже задоволені. Коли вчора вечір він довідався, що ти приїжджаєш, давав мені для тебе пляшку цього старого ви- на. Ми дістаємо щодня до вечері одну таку, отже можеш уявити собі, що їмо неабияк. Зате вранці я приходжу зі своїм сніданням. Ти тріс би від сміху, якби бачив, як я кладу свій сыр за кілька сотиків на тарілку з правдивою порцеля- ни, що стоїть на обрусі обшитім гербами. Той старий робить це не зі скупарства, а щоб не мучити свого старого кухара варенням на обід...“

„Точно беручи моє життя не є дуже приєм- не. Спомини маркіза дуже цікаві. Я довідаюся з них сила річей про таких панів як Деказ і Ві- лель, а це може колись мені пригодиться. В 8-й вечір я свободний. Іду на часописи до читальні або сказати добрий вечір нашому приятелю Перот... Чи ти пригадуєш собі Перота? Знаєш того з Север, молочного брата нашої мами. Нині він уже не той — грубий, що й руками не обіймеш. Він має гарну кравчицю з порцеля- ною в пасажі Сомон. А що він дуже любить маму, то відчинив переді мною свої двері на- стіж. Зимовими вечорами це була велика поміч для мене... Але тепер, коли маю тебе, не журю- ся вже, що робити з вечірнім часом. І ти також ні, скажи? Ех, мій братчику! який я задоволений! які ми будемо щасливі!“

III.

Якимось — моєю мамою.

Коли Якимцьо скінчив оповідати свою Оди- сею, черга прийшла на мене. Огонь догори

пригадував нам надаремне: „Спати, мої діти!“ свічки кричали: „До ліжка! до ліжка! ми ска- палися аж до ліхтарика!“, Якимцьо відгукнувся їм весело: „Не маєте голосу!“ і наша безсонна ніч тяглася далі.

Повірте мені прецінь, що те, що я оповів своєму братові, цікавило його сильно. Я опові- дав життя Маціцького в сарляндський гімназії — сумне життя, яке знаєте, читачі. Було там про поганих хлопчиків без серця, про збитки, про ворожнечу, принижуючі ситуації, про вічно не- задоволені ключі Віота, про душну кімнатину під дахом, про зраду, ніч повну сліз і — бо Якимцьо такий добрий, що йому можна все ска- зати — також про гулянку в каварні Барбета, про поливнуку з вояками, про довгі, про не- добайливість, про все аж до самогубства і аж до пророцтва о. Жермана: „Ти лишишся дітвом усе життя.“

Якимцьо спер дітні на стіл, поклав на них голову і слухав моєї сповіді до кінця, не пере- риваючи мені... Вряди-годи він здригнувся і ка- же: „Бідака!“

Коли я скінчив, він підійшов до мене, взяв мене за руки і сказав ніжно-тремтучим голосом: „Отець Жерман мав рацію, Данилю! Як бачиш, ти ще дитина, що не вмієш сам іти крізь життя і ти добре зробив, що скочився до мене. Від нині ти не є тільки моїм братом, але також і моїм сином, а тому, що мама далеко, я заступ- ляю тобі її. Хочеш, Данилю? Чи годиться, щоб я був твоєю мамою? Побачиш, що не буду тобі багато докучати. Єдине, чого домагаюсь від тебе це дозвіл, щоб я міг завжди йти поруч тебе і тримати тебе за руку. Тоді можеш спокій- но глядіти життя в лице, як мушина, а воно тебе не зість.“

(Продовження буде.)

Повні окружні листи

кандидатів Українського Виборчого Б'юро ч. 11.

Виборча округа 51 — Львів-Жовква-Сокаль-Рава Руська-Яворів і Любачів.

Сойм:

- 1) Д-р Левицький Дмитро, адвокат, голова Українського Нац.-Демокр. Об'єднання, Львів (УНДО).
- 2) Кохан Володимир, рільник, господар, Тудорковичі, пов. Сокаль (УНДО).
- 3) Рудницька Наталя, проф. учит. семин. у Львові (УНДО).
- 4) Лисий Ілько, дир. Краєв. Т-ва „Сільський Господар“, Львів (УНДО).
- 5) Пеленський Зіновій Михайло, кооператор, Львів (УНДО).
- 6) Яворовський Євген, журналіст, Яворів (УСРП).
- 7) Зелений Андрій, дир. „Взаємної Помочі Українського Учителства“, Львів (УНДО).
- 8) Левчук Василь, господар, Потурниця, пов. Сокаль (УСРП).
- 9) Мигаль Константин, господар, Себечів, пов. Сокаль (УНДО).
- 10) Шепарович Олена, журналістка, Львів (УНДО).
- 11) Инж. Данилович Володимир, емер. скарб. грядовець, Жовква (УНДО).
- 12) Яремко Микола, господар, Жапалів, пов. Любачів (УНДО).
- 13) Шпак Іван, господар, Гребениці, пов. Жовква (УНДО).

Виборча округа 55 — Золочів-Зборів-Камінька-Струмільова-Броди-Радехів-Бібрка-Перемішляни-Рогатин-Жидачів і Бережани.

Сойм:

- 1) Д-р Ярослав Олесницький, адвокат, Золочів (УНДО).
- 2) Д-р Любомир Макарушка, головн. секретар УНДО, Львів (УНДО).
- 3) Степан Кузик, директор кооперативи, Рогатин (УНДО).
- 4) Андрій Гриняк, господар, Данильче (УНДО).
- 5) Д-р Корніло Троян, адвокат, Ходорів (УНДО).
- 6) Михайло Лішак, господар, Бережани (УНДО).
- 7) Іван Штабалюк, господар, Вибудів (УНДО).
- 8) Степан Лисий, господар, Манаїв (УСРП).

9) Д-р Роман Домбчевський, адвокат, Стрий (УСДП).

10) Михайло Матчак, журналіст, Львів (УСРП).

11) Міна Селезінкова, жінка адвоката, Радехів (УНДО).

12) Д-р Льонгін Горбачевський, адвокат, Камінька-Струмільова (УНДО).

Виборча округа ч. 60 — Пинськ, Луїнінськ, Столин, Сарни.

1) Гладкий Гриць, редактор, Львів (УНДО).

2) Раєвський Василь, б. учитель, Сарни (УНДО).

3) о. Протоєрей Тхоржевський Вірослав, Камінь Шляхецький, пов. Кобрин (УНДО).

4) Дячок Пилип, селянин, місто Бережниця, пов. Сарни (УНДО).

5) Хруцький Сергій, б. гімн. проф. і б. пос., Антонівка, пов. Томашів Любельський (УНДО).

Справа Федоришина.

Як подав „Курер Поранні“ з Нового Йорку, „Асоційовані Преси“ опублікував вістку з Вашингтону такого змісту: „Державний департамент через своїх представників подав до відомості, що амбасада З'єдинених Держав у Варшаві почала слідство у справі Юстина Федоришина українця, американського громадянина, якого побили польські воїни. На випадок, колиб закиди проти польської влади були правдиві, повстала можливість протесту уряду З'єдинених Держав. Слідство буде провадити Джон Віллі, американський представник“.

Ще про катастрофу під Аквісграном.

Останні відомості говорять, що досі добуто з-під руїн козальні 171 трупи, а майже 100 ще в підзем'ї. Крім цього в ліжниці лежить 96 ранених, з яких дехто бореться зі смертю. Найдено 380 м. під землею ще 9 трупи, а пополудні добуто двох робітників живих і здорових. У великій салі усталено довгий ряд дорозин із тілами жертв катастрофи. Родини робітників приходять пізнавати своїх рідних, при чому діються сцени, яких перо не в силі описати.

Д-р Іван Куровець вернувся

і приймає хорих від 27 жовтня 1930. 777 1—2

Польська преса про арештування канадійського лікаря.

В усіх польській львівській пресі появилася втора більша-менша однозвучна інформація про арештування лікаря-канадійця п. Дея, д-ра Марітчака, д-ра В. Макарушки, пп. Кривокульського і Стадника, основані на поліційних джерелах, такого змісту:

„У зв'язку зі справою пацифікаційної акції командант постерунку в Гайх доставив 21. X. 1930. хвилини 15 до слідчого відділу п'ять типів, а саме: адвоката д-ра Володимира Марітчака, літ. 43, замишлого у Львові, Ринок ч. 15; 2) д-ра Богдана Макарушку, літ. 29, лікаря загального шпиталю у Львові, замишлого при вул. Пелітиській ч. 12; 3) Степана Кривокульського 32-літнього студента медицини, замишлого при вул. Крупярській ч. 25; 4) Михайла Стадника, 26-літнього абсолювента політехніки; 5) Віліяма Фридерика Дея, 45-літнього мешканця Оперісер-віллі у провінції Онтаріо в Канаді.“

„Командант постерунку П. П. в Гайх з'явив, що 21. X. в год 18 достав інформацію, що в селі Гайх ходять якісь особняки від дому до дому, винитуючи мешканців, коли до села пришло військо, що заарештували, скільки було воїнів, коли поліція робила ревізії і як поводилася з населенням під час ревізій. Командант станиці П. П. ствердивши, що ці типи виїхали автомобілем із Гайх до Городиславич у Бобрецькій, виїхав ровером слідом за автомобілем.“

„Коли командант станиці дійшов до цього села, застав місцеве населення зібране перед „Просвітою“. Він почав зараз шукати згаданих особняків і застав їх у домі одного селянина, та вилегітимував їх. Це були вище наведені. Командант, не думаючи довго, відставив названих до слідчого відділу у Львові. По дорозі командант станиці не послухав просьби Віліяма Фридерика Дея, щоб він міг розмовити телефонічно із англійським консулом та запровадити їх усіх до слідчого відділу, де всіх переслухано і піддано ревізії, під час якої заарештовано фотографічний апарат і лікарство. Самохід, яким ці типи їздили до Гайх має ч. 8570 і є власністю лікаря

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. ЖОВТНЯ 1930.

ЯР. МАНДЮКОВА.

ЧАРИ БЛАКИТНОГО МОРЯ.

Острівце. — Старий замок. — Кани. — Гра хвиля. — Модні купелі. — Спорт у воді.

Сьогодні море привітливє. Користаючи з погоди, сідаємо на пароплав „Карабасель“ та їдемо на острів „Шато д'Іф“. Легенько посувається біле, велике судно, ще раз гуде сирена мало вух не зрівне й ми на повному морі. На чердаку весело, прогульковці пообідали лавочки й оглядають далекими містами, що з моря виглядає дуже інтересно. Десять згубився крик, ватеря бруд, а лишлася прегарна картина міста, з якою на перший план, вибивається нова, величава катедра у византійському стилі, яка має бути третьою щодо краси в Європі.

По правій стороні довгий скалистий півострів, по лівій ціла низка дрібних острівців і велика морська ліхтарня. Стрічаємо щораз частіше моторові човна то кораблі й щораз ближче підїзимо до острова.

Нараз пароплав зупинив хід, бо побачили велику срібну краску, рибу. Сторож-моряк закинув сіть і витягнув нагору. Була це гарна риба зі жовтими пасами, ранена в бік, мабуто з'явився якийсь корабель та вона не могла плавати і таким робом попала до нас.

Тимчасом підїзимо під скелю. Пароплав обложеной охороною поясом, легенько при-тискується до берега, так, що зовсім легко ви-їздити. І несподівано вириває перед нами велике камінне замчище, з двома могутніми баштами. По розпеченому камінню, треба дряпати-ся уверх, поміж мури й темним коридором входимо на подвір'я. Звідси вхід до старинних алязків. Понури, грубі стіни, з масивного каміння, з чорними отворами-келіями, в яких ще до-недавна мучились люди, чомусь дуже нагаду-ють християнські-римські катакомби.

Дають нам маленькі свічки в руки й пха-ють у темну камінну могилу. Крикнувши провід-ник, пояснює, що в тій дірі мучився граф Монте-Крісто. п'ятнадцять літ довбан діру в мури й втік.

„Ось бачите тут є цей отвір, а тепер ходім на другу сторону, ось тут є прохід!“

Чи справді в цій келії мучився граф Монте-Крісто, історія не ствердила, але що в інших келіях сиділи по кілька і кількадесять літ такі лю-ди, як Жан Поль, Мірабо, Егаліте, Аббе Бесма-зір, генерал Пелісіе та інші визначні діячі фран-цузької революції — це факт.

Всі вогні, несприятливі келії з написами ймен політичних злочинців.

Вузькими крученими східками, іноді зов-сім темними, виходимо на широку терасу й оглядаємо чудову картину. Просто з високої башти, спадає стіна в море, що невпинно атакує камінь, а там на обрії, синіє Марсей, по морі різноколірними цятками снуються судна.

Не хочеться злазити та сирена протяжно гуде й нетерпляче кличе прогульковців. На бе-резі, наче зпід землі появляється фотограф і робить цікаві знімки. Малий песик, що стоїть при нім, тягне за ланку й не хоче пустити нас від себе. Незвичайно гостинне звірятко та один моряк сильніше потягнув його й він зі шумом падає в море. Люто вискакує на беріг, стріпує кудли, форкає носом та завзято гавкає, але ми, зі сміхом втікаємо блакитними філіями далеко, далеко.

Вечір. Сидимо на лавочці, під розкішними пальмами бульвару де ля Круазетт у Кани (Cannes).

Море зовсім чорне, іноді переходить у гра-натову краску. Місяць, погойдується на хвилях і творить мигтючу стяжку. Тремтуча, боязко підбігає до берега, розбивається об брутальні каміні б'юки й знічечена тікає у сутінки. На право, велика, червона морська ліхтарня, про-бує рівнятися з місцем, але це їй не вдається. А в чорній пітьмі ночі, миготять світла паро-плавів та моторів, що наближаються до бе-рега.

На березі ясно наче в день. Грає музика, танцюють розбавлені пари, прибрані у купеліві одяги та паперові, фантастичні капелюшки. По-між столики увишаються в білих фартушках, гарсоні й розносять вино, морожене, овочі. Тріскають корки від шампаня, ллється стру-мінням вино, ллється дзвінкий сміх. І не хочеть-ся йти до хати, сон тікає з очей, а приходиться ба-

жання забави. Недурно в часі карнавалу, ціли-ми ночами йдуть забави й бої квітками, недур-но наїздить тут гості й не жалкують за грішми, що так хутко вилетять з кишені.

Наймодніші купелі — Жюан Ле Пен. Лю-дина й природа подали собі руки, щоб прикра-сити залю Жюан у низку розкішних віл і го-телів, що тягнуться аж до Антигського рога.

По вулицях зовсім вільно проходжують-ся жінки у довгих, шовкових штаних, з широ-кокрисими соломковими капелюшками на го-ловках. Різноколірні, лискучі одяги, на тлі при-бережних кактей і альоє виглядають оригі-нально.

Але для панів тут дійсний рай. Не дурять кувирчки, ходять вони зовсім „без краватки“ у плаваннях, проходжують цілими днями й „фліртуєть“. Колиж надто припече сонце, „бух“ у море й уже добре.

На теплому пісочку вигріваємось, наче ко-тики у запічку, а потім за іншими біжимо на довгий місток й купаємось у морі та пливемо до помосту, віддаленого яких 50 метрів від бе-рега. Вода зовсім не глибока, так, що не гро-зить небезпека втопитись, а плавати у солоній воді зовсім легко, тільки положитися, а хвилі гоїдають туди й сюди. На помості, всякі ру-ханкові приладдя, довгі шнурі з поясами до плавання, у воді аж робіть від гумових звірів, на яких можна сісти й зовсім вигідно плавати. Крім цього плаває маса човнів, саней, морських роверів, а часом злітають гидроплати й обо-зять за оплатою гостей.

І старші безжурні наче діти, граються вели-кими гумовими м'ячами, бігають, долаються й весело сміються, як хто перекинується.

На пляжі весь день кипить життя, у гарячих проміннях сонця вигріваються на лежках, чи-тають часописи, полагоджують всякі орудки й роблять знакомство. Розносять вино, мороже-не й всякого рода салатки, за добрі гроші, услужні люди. Якийсь короткий черевань хоче доконче адержати „лінію“, робить руханкові вправи. Інші зпід ока слідкують за його кумед-ними рухами, червоним обличчям, по якому ледь-ледь гіркий піт і сміються дискретно в кулак-

(Продовження буде.)

Що діється в нашому краю.

д-ра М. Павлишина, а провадив авто Степан Кривокузький, шнагер д-ра Павлишина. Д-р Богдан Макарушук зізнався, що його послили до хорого латі йому лікарську поміч і тому він в чот. 14. дістав від д-ра Павлишина інформовані. Коли приїхав автомобілем на вул. Пидваля, на розі вул. Руської дістав від санітарки "Народної Лікарни" лікарства та приладдя. Тут стрінувся з д-ром Марітчаким і Стадником та з третім незнайомим, якого йому представлено як лікаря. Приїхавши до Гайв бандажував побитих, яких було п'ять.

Іванків представив справу д-ра Марічка, який чейка не їхав для асиста д-рові Макарушук при лікуванні побитих. Він зізнався, що в Шепаровичева в "Союзі Українок" повідомила його, що на його чейка якийсь пан із Канади, який говорить тільки по англійськи і по французьки. Приїхавши до цього товариства, він познайомився із ним особисто, який представився йому як Віліям Фридрих Дей, лікар. Дей запропонував д-ру Марітчанку прогнати авто в околиці Львова, на що д-р Марітчанка погодився. Степан Кривокузький показав, що його шнагер д-р Павлишин поручив йому відвезти д-ра Макарушку до хорого в Гайв, а Стадник зізнався, що вивізся автомобілем в товаристві Кривокузького. У всіх, з винятком Дей, перевезено домашню ревізію і анекдотично різні записки та кореспонденцію, яку тепер переглядають.

По переслуханні арештовано д-ра Марічка, д-ра Макарушку, Стадника і Кривокузького, а в. ф. Дей притримано, доки не вясниться його участь в цій справі. Правдоподібно, як говорять, він діставав 100 золотих денно діти.

Показавши це "Слово Польське" під себе додає: "Нечуваю провокація аристократична львівськими українськими політиками, мусить стрітись з найгострішим осудом. Вже досить цього чужі агенти галапазували на сільські населенні, баламутили його та цинічно підкопували престиж влади. Чужим агентам завдячує та частина населення, яка піддалась терорі гайдамачних боїв, і дала себе спровокувати до вчинення вчинків, насильки у формі енергичних, але конечних нацифікаційних розпорядків. Відважитись по тих усіх провинях, яких допустилась воююча гайдамаччина супроти польської держави та супроти населення краю, польського, як і руського, обиджати села для дальшого підкопування поваги державної влади та урядувати енергетично "судн" проти держави, це вже вершок зверхності. Ця аухальність не може чинити ані на потугу влади, ані на терпелівість руського населення, яке вже має досить цих моральних палів, які варять власне пиво, а потім із мисланих дів заглядають хильцем, коли інші найважливі мусить його за них пити".

Чеська преса про події в Галичині.

У справі відомих подій на нашій землі помітували статті ось які чеські органи: 1) загальне уже в нас "Право Муд" орган проурядової чеської соціалдемократії (стаття д-ра Харвата); 2) "Народні Освобожені", орган загальної легіонерської організації, дуже обличений до Масарика і Бенеша; 3) "Пражський Вечернік"; 4) "Народні Політика" найбільше поширений чеський орган, обличений до чеських націоналдемократів; 5) "Народні Лісти", офіційльний орган націоналдемократів-кремаржівців (передова стаття головного редактора Червінкі); 6) "Вечернік Руського Права", орган чеських інтернаціоналістів; 7) у місячнику "Словенські Шпеглаз" (ч. 8.) є претарна стаття В. Харвата.

Справа Палестини.

Як відомо, англійський уряд має намір зміняти свою політику в Палестині в користь арабів та припинити еміграцію євреїв до Палестини, що очевидно викликає великий спротив євреїв. Як подає англійська преса, уряд Мекдональда, піддаючи ревізії свою політику в Палестині, має на меті зодлати собі арабське населення в цій країні, а тим самим перетинути на свій бік могометан в Індії, щоб ослабити впливи гіндуських націоналістів. На знак протесту проти використання справи Палестини для цілей англійської політики, голова єврейської есекутивної Вайцман оголосив своє уступлення і вислав до англ. міністра колоній письмо, в якому заявив, що декларація англійського уряду збита задля єврейського народу на створення своєї держави. Части єврейської есекутивної д-р Кан заявив представникам преси, що жадна сила не спроможна примусити євреїв зрезигнувати із їхніх прав до Палестини. Декларація англійського уряду може ослабити єврейський рух, але збити його не може. Жидівська преса в Америці пише, явно, що Англія продла Палестину арабам у неволю.

Львівщина.

В Чижиківі, де згоріла недавно стайня на фільварку Богдановича, а довкруги найдено комуністичні прапори та летючки, з'явився учора знова (вже атрете) поліційна експедиція. П. Богданович зажадав від громади 8.000 зол. за стайню. Дальше поліція, довідавшись, що кооперативу хотів фотографувати та що в Чижиківі був Преосв. о. д-р Бучко, зачала винувати, мовляв: "Візьмась, як фотографували кооперативні?" Після того селяни мусили винувати, винити та чистенько поліпшити кооперативну та читальню. Що дальше діється, не знати. Нині, 23. жовтня мала зібратися громадська рада й ухвалити 8.000 зол. для п. Богдановича.

З Запитува, пов. Львів, повідомляють нас, що до того села приїхала поліційна експедиція в неділю 19. жовтня. Поліція відвідала в першу чергу читальню і бібліотеку, одну з краших селянських бібліотек. Описав перевели ревізії в синій-студентів начальника громади Петрини Теодора, у Кременецького Івана, Семиці Мих., Семиці Івана (вдруге) і Кременецького Володимира. Останнього арештовано. Арештовано також (вже вдруге) Цигана Василя, але в 10. год. веч. його випустили. Арештованих В. Кременецького і Мих. Семицю перевезли в понеділок 20. ч. м. до Львова.

З Миклашева, пов. Львів, повідомляють нас, що в суботу 11. жовтня ч. р. експедиція, з доволічних постерунків, перевела строгі ревізії в тамошній чит. "Просвіти", кооперативі, в голови кооп. Івана Бубелі, у скарбника чит. Василя Чорного і в господарів Федя Романова та М. Моравського. Найдовше були в читальні й кооперативі. А в понеділок 13. жовтня ті самі поліція під проводом команданта з Гайв явилися вдруге в селі і відвідали господарів Семена Поповича й Василя Голозубового.

В Голоску під Львовом перевела поліція дня 21. ч. м. ревізію в місцевій чит. "Просвіти" і в кількох українських свідомих громадян.

БОРИНИЧІ, ПОВ. БІБРКА.

В Бориничах, повіт Бібрка, уланська експедиція відвідала м. ін. п. Грия Артимова (який перебуває на лічені у Львові), Грия Ковальчука, Пилипа Крижанівського, Михайла Походжя, Дмитра Шлюсара, В. Фігора, Теодора Манишина, Івана та Грия Ключко, Грия Ішака, Петра Опришка й Івана Колодія. З села забрано вола, 80 кірців вівса і т. д.

ПІДГАЄЧЧИНА.

В селі Золотини поліція перевела мин. тижня строгі ревізії у студ. теол. Івана Цимбали, студ. прав Івана Дурбака та в багатьох свідоміших селян. Масові ревізії перевели ще в Соколові, Сокильниках та Лисках. В Гайворонці відвідала експедиція 14. жовтня (відділ кавалерії і піхоти) районну молочноярню і кооперативу. В Підгайцях в мин. тижні було багато арештувань. М. ін. арештовані п. Павлик з філії "Просвіти", д-р Фаріон і урядовці Повітового Союзу.

БРІДЩИНА.

В селі Черниці гостили улани вдруге. Перший раз лише переночували і відіхали. Другий раз, 15. ч. м., знова приїхали і переводили ревізії у свідоміших селян. Священника о. С. Клепарчука арештували, але по двох днях випустили. Найдовше були у Степана і Льва Ломіковських, в яких переводили основну й гостру ревізію. Були теж в кооперативі. Зазначуємо, що ні в селі, ні в околиці не було ніяких саботажів і населення цілком спокійне.

СТАНІСЛАВІЩЧИНА.

В Деліві перевела поліція ревізію в місцевого пароха о. Гарасевича, в українських товариствах села і в урядовцях тихже товариств. В Тумирі поліція перевела ревізію в місцевого пароха о. Дерлиці та у свідоміших громадян! Забрали в деякого приватну кореспонденцію.

У Викторіві була на днях уланська експедиція. Улани відвідали м. ін. місцеву зразкову молочноярню і кількох господарів, у тому числі п. Федора Гаума, відомого кооператора.

СКАЛАТИЩЧИНА.

В Скалаті Старім, повіт Скалат, перевела поліція ревізію в місцевого пароха о. Од. Білинського, в місцевій кооперативі, в домінічній т-ва "Луг" і в деяких свідоміших українців.

У Грималові невідомі справники вибили перед трьома тижнями 4 шиб в помешканні голови Повіт. Комітету УНДО м. Олександра Пісцького. А 17. ч. м. обидали знова якісь алочинні помешкання п. Пісцького величезними, звяз 2-кілевіми каменюками і вибили 8 шиб та поломали навіть рами у вікнах. Поліція списала протокол.

Тотж ночі (з 17. на 18. ч. м.) хтось обабіря калом фірмову табачню ады д-ра Олішника в Грималові, а на ній наліпили проти українську пісню з погрозами. (Ту пісню прислано до ред. "Діла").

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

В Бірках Великих, пов. Тернопіль, перевела поліція ревізію в домі деяких гімн. учнів розв'язаної тернопільської української гімназії. Шукали за "Сурмою" і револьверами. Нічого не нашли.

ДРОГОБИЧЧИНА.

В Даливі, пов. Дрогобич, поліція перевела ревізію в місцевого пароха о. Льва Шумського. О. Шумського арештували і відвели до Дрогобича. Після слідства випустили арештованого на волю.

КОСІВЩИНА.

В Жабю-Слупейці перевела поліція ревізію у всіх українських установах та в деяких українських громадян. Нічого не нашли.

СОЛОТВИНЩИНА.

В ночі 8. жовтня перевели поліційні органи ревізію в Російній у Антона Гуменяка, учнівського студ. філ. (шукали за незнайомим чоловіком?). В тім-же селі переведено ще в ночі з 19. на 20. вересня ч. р. ревізії в чит. "Просвіти" ч. 1, у о. Яримовича (6. години), Пеліха, Василя Сітка, Антона Гуменяка, Василя Василевича, Юрка Іванкова і в чит. "Просвіти" ч. 2. Арештували членів Т-ва опіки над молодію і по кількох годинах випустили. Причиною ревізії був чийсь донос на людей, що відбувають віча коло церкви без дозволу влади. Фактично були тільки збори парохіян в цілі вибору церковної старшини. Крім отсих ревізій відбулися ще ревізії у свідоміх селян в Старуні, де пароха о. Корсака арештовано і відставлено до арештів при окружнім суді в Станіславові.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Слідчий відділ ревізії ревізію в льокал Повіт. Народної Канцелярії в Перемишлі у зв'язку з арештуванням Осипа Сенечка, урядовця тої канцелярії. Сенечкові закидають проти-державну роботу в перемишльському повіті.

Вибірчий рух.

СОЛОТВИНЩИНА.

В Солотвині відбулася дня 19. жовтня ч. р. довірочна передвиборча нарада представників з 17 сіл, яких явилось 106. Нарату отворив і реферував про політичне й економічне положення українського народу під Польщею д-р Олександр Черненко, адвокат у Солотвині. В половині реферату увійшло до сали нарад двоє постерункових і нарату розв'язали тому, що, мовляв, референт говорить не в справі виборів, а про саботажі. Не зважаючи на протест д-ра Черненка, нарату розігнали. Учасники розійшлись домі в рішучою постановою стати одноставно до голосування за українським блоком. — Заповіджено в імені Повітового Комітету низку віт по селах Солотвинщини в слідуючих неділях аж до кінця передвиборчого часу.

Листи Б. Б. на Волині.

В окрузі ч. 56 Ковель кандидують на чоловічих місцях з листи ч. 1.: 1) Едвард Гонсьор, поляк, різьник, 2) Петро Печний, українець, редактор, 3) Казимир Ціхальський, поляк, залізничник, 4) Михайло Тележинський, українець, музик, 5) Стефан Мроцьковський, поляк, різьник, 6) М. Баламут, українець, комісар повіт. комунальної каси.

В окрузі ч. 57 Луцьк—Рівне: 1) князь Януш Радзівіл, 2) Микита Мороз, українець, 3) Ал. Стефаняк, поляк, різьник інспектор, 4) К. Раас, поляк, президент волинської Ремісничої Палати, 5) Стефан Скришник, українець, гром. секретар, 6) Василь Сегейда, українець.

В окрузі ч. 58 Кременьч—Дубно—Здолбунів: 1) Ігнаті Пуласкі, поляк, промисловець, 2) Євген Богуславський, українець, гімн. учитель, 3) Ва. Медун, чех, різьник, 4) Василь Стефанович, українець, учитель, 5) Тадей Вєзбіці, поляк, директор банку, 6) К. Улятовскі, поляк, лікар, 7) Ол. Стасюк, українець, учитель, 8) Атаназі Кунц-Грабовскі, поляк, різьник.

До сенату за волинського воєводства кандидують на чоловічих місцях: 1) Тадей Двораківскі, 2) М. Маслов, 3) Антоні Станевіч, 4) Стефан Богущевскі, 5) Інокенти Глозакі, 6) Стефан Редько.

Звертають нам увагу, що поміщений на четвертому місці листи ББ в ковельській окрузі Мих. Тележинський — це той самий, що перед кількома днями а обуренням простував у "Ділі".

що він не знає нічого про ніяку рептильну і в ніякій рептильній не думає працювати. Тимчасом поїхав М. Телешинський працює як співробітник у відомій рептильній „Українська Ніпа“, якої — мимходом сказавши — ніхто не читає, хоч її людям наклеюють. Сидить він у редакції тієї рептильній при одному столу із відомим Петром Певним і має емігрантську пропуску, що він „не був і не збирається бути редактором якої-небудь рептильній“...

При цій нагоді варто полати, що на листі ББ у станіславській окрузі (ч. 53) поставлено відомих хуліганів-селян: Уршаджука Дмитра (на 6. місяці) і Ковальчука Максима (на 8. місяці), а також москвофіла Корвацького Миколу, урядовця магістрату в Коломиї (на 13. місяці). На третьому місяці (після гр. Дзедушицького Владислава в Б-ауполі і бурмистра Станіславова Вацлава Хораша) кадристує д-р Рубель Людвік, редактор „Л. Кур'єра Цотенного“ у Кракові, сподіючись набути, що влячче тому органі українське населення підтримає п. редактора як один муж.

У самбірській виборчій окрузі поставлено на листі ББ м. ін. оставленого комісара Народного Цому у Львові Михайла Бачинського.

Ще один бувший посол арештований.

Бувшого посла Семена Жука (УСРП.) арештували 20. жовтня вночі в Крем'янці.

Жукові закидає прокуратор, що на вічах виголошував протидержавні промови.

Зі Соловецьких островів.

До Праги приїхав інтелігентний російський селянин Ксенофонт Матвійович Соловйов, який що дво втік із Соловецьких островів, де його більшовики вивезли за спротив проти колективізації. Цей селянин мав перед російською, а по часті й українською еміграцією реферат про настрій серед селянства в СРСР і про життя на Соловецьких Островах. Він признає, що російське селянство під час революції прийняло більшовицьку владу із ентузіазмом і радістю, бо більшовики дали йому землю і відкрили шляхи до праці при будівництві держави. Але „як сніг на голову упала на селянство колективізація і боротьба більшовиків проти церкви, проти багатшого селянства“. Колективізація наткнулась „на розпучливий спротив селянства“ і тоді радянська влада почала такий терор проти села, що утратила на селі всі симпатії. „Ніхто не підійшов так близько до душі селянина, як комуністи і ніхто так скоро не втратив прихильності селян, як комуністи“ — говорив цей селянин. Більшовики своєю колективізацією зруйнували село так, що тепер там панують „голод і нужда, які кличуть до неба про помсту“. На Соловецьких Островах поміщено 300.00 осіб, де вмирають від недуг, нужди і побой. ДПУ є державою в державі, яка дозволяє собі на насильства, яких не знає світ у своїй історії людства. Населення вже не боїться тюрми зовсім, а боїться тільки Соловецьких Островів, де треба терпіти роки, а звідки мало хто вертає живий, а здоровий напевно не верне ніхто.

Найстрашніші наслідки більшовизму всеж у тім, що комуністичний рух розклав і адеморалізував молодь. Під впливом комунізму вся етика серед молоді впала, нема такого злочину і подлости, якої хтось соромився би чи боявся, сини ненавидять батьків, збіднована і адеморалізована молодь стає на службу ДПУ за копійку. З радянської влади вдоволені тільки ДПУ і комуністична партія, яка жине коштом 99 проц. населення, яке ненавидить більшовизм.

ОСТАННІ ВІСТІ

УНЕВАЖНЕННЯ ВИБ. ЛИСТИ.

Окружна виборча комісія в окрузі 28. Красностав-Грубешів уневажила комуністичну листу Робітничо-Селянської Єдності. Скреслили 14 підписів, тому листа не має потрібних 50 підписів. — Виб. комісія ч. 1. (Варшава-місто) затвердила окр. листу ББ. до союму та сенату, а уневажила листу Армії Спасення.

ПІСЛЯ АРЕШТУВАННЯ КАНАДІЙЦЯ.

Лікаря Фридриха Дея з Канади, що від багато літ займається журналістикою, як відомо, випустили на волю з місця. Вийшли на волю також д-р Марітчик, д-р Макарушка та абс. політехіки Стадник. Переведена в них ревізія не дала ніякого вислідку. Дея є від 1923 р. в Європі, відвідував Чехословаччину, Францію, Німеччину, Англію та посилав дописи канадським часописам. Він приїхав до Львова на основі канадського паспорту з Праги. Про цілу подію повідомили мін-ство закордонних справ, яке чинить далі розпорядки.

НОВИЙ ОСІДОК ЕМІГР. УРЯДУ У ЛЬВОВІ.

Експозиція Еміграційного Уряду перенесла свої бюро 25. жовтня (в суботу) з вул. Кармелітської 4. до нового Еміграційного Дому при вул. Вишневецьких 4 (ріг вул. 29-го Листопада).

ВЛОМ ДО ПОВ. СУДУ В РОЖНІТОВІ.

Дня 23. жовтня над раном невідомі люди дістались крізь вікно до повітового суду в Рожнітові (пов. Долина). У карному відділі порозкидали акти, а багато з них спалили.

ПОЖЕЖІ.

Дня 23. жовтня аполудне згоріло в Борщівчанах (пов. Львів) 5 господарств, у цьому 9 хат і господарських будинків. Ствердили, що пожежа повсталася наслідком необережності малолітніх дітей.

Вночі з 22. на 23. жовтня ц. р. в Миклашіві до стирти дідича Розвадовського підійшов якийсь осібник, щоби їх підпалити. Вже підложив намочені бензиною шмати під стирти і став утікати. Його побачили вартівники і пустилися в погоню. Зловили його і показали, що не якийсь волюняк. При ньому найшли комуністичні летючки. Люди кажуть, що бачили його попереднього дня в Чижикові, де попередньої ночі згоріла стайня Богдановича. Поліція веде слідство. Кажуть, що арештований признався до шістьох підпалів.

У Слобідці Малій (пов. Коломия) згоріла стирта конюшини Маєра Кернера, що стояла біля госп. будинків. У Ганусівцях (пов. Станіславів) згоріло 6 господарств наслідком необережності в хаті Дан. Шурика.

РЕВІЗІІ.

Командант поліційної станиці в Замарстиніві перевів із кількома поліцейськими ревізію в Голоску Вел. Польські джерела повідомляють, що цимто у секретаря місц. читальні „Просвіти“ Андр. Сабарія найшли кріс, багнети, збіркові блокноти УВО та військ. принаряди. У Гр. Чухорі, заступника голови читальні (що зайнятий в міській каблєві відділі) найшли каблєві принаряди, у Вас. Єгаша найшли нібито якусь бомбу і вибуховий матеріал. У хаті Ратушного найшли буцімто „цілий склад“ крісів і револьверів.

АРЕШТУВАННЯ.

У Станіславові арештували Осипа Кузьму з Коломиї. В нього, як повідомляють польські джерела, найшли комуністичні книжки. — У Станіславові арештували уч. 7. гімназ. кл. Вас. Чижевського. Поліція закидає йому, що вербував членів для „Пласту“ та збирав складки на політичних в'язнів.

СПРАВА НІМ.-ФР. ПОРОЗУМІННЯ.

Німецько-французький союз.

Інформаційне бюро Конті оголосило лист німецького діяча в ділянці акцій німецько-французького порозуміння Арн. Рехберга. Рехберг вислав 19. жовтня Гітлерові телеграму, в якій повідомляє, що Герве, видавець фр. денника „Ля Віктор“ просив Рехберга, щоби спітав Гітлера, чи приймає ось. програму нім.-фр. порозуміння, якого умовини були оголошені в згаданій часописі 16. жовтня. Умовини ті є: 1) Скреслення німецьких репараційних тягарів, коли Злуч. Держави заявлять, що готові анулювати довги союзним державам, 2) повернення басейну Зари Німеччині без плебісциту, 3) Франція годиться на злуку Австрії з Німеччиною, 4) Німеччина одержить назад Того та Камерун, 5) Німеччина після закінчення військового нім.-фр. союзу дістане військовий статут на французький зразок, а ефективний стан німецької збройної сили буде поставлений на рівні зі станом фр. армії, стаціонованої в краю, 6) Франція має інтервенювати в приязному дусі в Польщі для відняття згоди Польщі на зворот коридора Німеччині. Герве зазначає, що ведення акції залежить від Гітлерової згоди.

Від себе Рехберг зазначає, яку вагу для справи має Гітлерова відповідь. Такуж телеграму Рехберг вислав головному командантові Штальгельму полк. Зельдте та голові нім.-нап. партії Гугенбергові. Відповіді на телеграми не дістав ані Рехберг, ані Герве.

ЖЕРТВИ КАТАСТРОФИ В АЛЬСДОРФІ.

Урядово стверджують, що з копальні в Альсдорфі дня 23. жовтня до год. 1.30 опівночі добули 248 трупів. Похорон жертв катастрофи буде в суботу при участі міністра праці та пруського міністра торгівлі. Похоронять їх у спільній могилі.

КАТАСТРОФА В КАТАСТРОФІ.

З Альсдорфу прийшла вістка, що дня 23. жовтня перед північю завалився шиб і засипав рятунковий відділ: 20 робітників і 1 шахтаря. Побойються, що всі вони згинували.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА У ВАРШАВІ.

Дня 23. жовтня у Варшаві на кріпаво фабриці Спілки Будови Паровозів упав військовий літак із дуже невеликої висоти. Літак пробив скляну кріпаву галі та задержався на вивантаж 2-го поверху, де працювало кількасот робітників. Рятункова стайня ваялася до рятунку. Звід літака добули трупа пільота підпор. Граніцького. Ранені були три робітники. Збірник літака не вибухнув, а то катастрофа була би страшніша. Фабр. галі залита кількадесятьма літрами бензину.

НОВИНКИ

— Тим ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, які на дня одержать упізнання за передплату, а не вирівняють її до кінця цього місяця, з днем 1. листопада будемо припенелені припинити виснаку нашого часопису.

— Конфіскація календаря „Дніпро.“ Календар „Дніпро“, виданий „Товариством Допомоги Емігрантам з Великої України“ на рік 1931 підпав конфіскації за згадку, присвячену пам'яті графа Тишкевича, д-ра Лукасевича і Петра Холодного п. з. „Тим, що відійшли“. Конфісковані дві сторінки усунено і календар уже в продажі.

— Клопіт закарпатських москвофілів. Москвофіли із Закарпатської України уповають у населення Закарпаття думку, що російська мова та сама що і мова закарпатських українців та що їхні часописи і журнали, писані жакливи воляліком, якого не розуміють і самі редактори, це справжня російська мова і то літературна. Тимчасом російська преса шораз то частіше докоряє цій „руській“ пресі з Ужгорода, що жадний російяни не розуміє всіх цих карпато-руських писаній. От у часописі „За Свободу“, який виходить у Варшаві, якийсь російський емігрант, поміщуючи рецензію на журнал „Нива“, пише: „Журнал видається на Закарпатській Русі, а мова, якою він писаний, не руська. У всякому разі це не мова Пушкіна, ані Лермонтова, ані Гоголя, чи Тургенєва. Дуже жаль. А бідні москвофіли з Ужгорода переконують усіх, що їхня мова і мова всієї Закарпатської України, то мова Пушкіна і Лермонтова.“

— Смерть пачкаря на литовським кордоні. Недалеко Оран на литовським кордоні польська прикорд. сторожа завважила пачкаря Сордзєя і його невідомого товариша, що переносили якийсь крям на литовську територію. Сторожа стріляла за ними і вбила невідомого пачкаря, який пострілений упав до ріки, а Сордзєя арештовано.

— До статистици жертв світової війни. Статистика виказує, що цього року, цебто 12 літ по світової війні, є ще 200.000 вояків усіх армій світа, які під час битв пропали без сліду і досі ніхто не знає, чи вони живуть, чи згинували в боях, або в полоні. Сама б. Росія має 160 тисяч таких безслідно загинулих вояків. Багато з них живе на чужині, але не хоче вертати до вітчизни, як довго там панують більшовики. В Німеччині пропало 24000 вояків, на яких і досі чекають родини, до Франції не вернуло 48000 вояків, а нема і доказу, чи живуть. Англія анікує досі на поворот 10.000 своїх вояків.

— Італійський король їде до Єрусалиму. Італійська преса пише, що король Віктор Емануел вибирається відвідати святу землю. Різдяні свята король святкуватиме в Єрусалимі.

— Нова пристань СРСР. Радянська преса подає, що рада народніх комісарів ухвалила розпочати будову нової пристані в заліві Індига на побережжях Ледоватого Океану для обслуговування й оживлення торгівлі Сибіру.

— Страшна епідемія чуми в Китаю поширюється епідемія чуми. В провінції Фен-Чав є села, в яких населення вимерло зовсім і села стоять порожні. В кількох селах залишилося по 10 осіб при життю. На цілому терені, де є ця грізна епідемія, нема ні одної лічниці.

— Жінка запрагнула слави Ліндберга. Арога Кліфорд із Нової Зеландії зложива у летунський шкіль Іспити і заявива, що у найближчому часі вибереться літаком у дорогу через Атлантику, щоби здобути для себе славу Ліндберга. Американська преса містить її портрет: це молода, пристойна жінка із енергічним та мужеським виразом лица.

Новий зшиток Української Енциклопедії.

Треба з якнайбільшим признанням висловитися про подиву гідне видавництво не під звичайну міру наших обставин, яким є „Українська Загальна Енциклопедія“. 5-ий черговий зшиток зміцнює довіру до цього видавництва, задуманого та переведеного на зразок європейських. Створене зусиллями приватних осіб, во-

